

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Návrh zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností a o změně souvisejících zákonů (zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností)

I. Účel navrhované úpravy

Ministerstvo životního prostředí spolu s Ministerstvem průmyslu a obchodu na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2016 předkládají vládě k projednání návrh zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.

Problematika výrobků s ukončenou životností je v současnosti upravena zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“). Zákon o odpadech je základním právním předpisem, kterým se řídí odpadové hospodářství v České republice již téměř 15 let, přičemž tento zákon byl za dobu své existence již mnohokrát novelizován, a to zejména z důvodu potřeby transpozice příslušných směrnic Evropské unie. Základním unijním předpisem, ze kterého právní úprava nakládání s odpady včetně výrobků s ukončenou životností vychází, je směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic (tzv. rámcová směrnice o odpadech). Konkrétně pro oblast výrobků s ukončenou životností jsou relevantní zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a o odpadních bateriích a akumulátorech a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností.

Zákon o odpadech se tak postupem času stal značně komplikovaným a nepřehledným. Mimo jiné i z těchto důvodů je vhodné vytvořit novou právní úpravu, která tu platnou v celém rozsahu nahradí. Takové řešení přináší i možnost provést změny koncepčního charakteru, které v rámci jednotlivých dílčích novel nebylo vhodné a v některých případech ani možné provést. Oblast odpadového hospodářství by přitom již neměla být komplexně upravena jednou právní normou, ale bude rozdělena, a to na zákon o odpadech a zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností. Důvodem pro vytvoření dvou samostatných předpisů není jen snaha o zpřehlednění právní úpravy, ale také důvody praktické. V první řadě jsou to specifika problematiky výrobků s ukončenou životností, která se v mnoha ohledech vymyká systematickému základnímu odpadovému režimu (zejm. rozšířená odpovědnost výrobce, zpětný odběr atd.). Dalším praktickým důvodem je skutečnost, že směrnice EU týkající se výrobků s ukončenou životností jsou velmi často novelizovány a pro provedení jejich transpozice dosud musel být vždy novelizován celý zákon o odpadech, i když se změny týkaly pouze části zákona upravující výrobky s ukončenou životností. Oba současně předkládané zákony jsou doplněny samostatným změnovým zákonem, kterým se mění související zákony (např. zákon o pozemních komunikacích, zákon o daních z příjmů).

Základem pro přípravu navrhovaného zákona byl věcný záměr zákona o výrobcích s ukončenou životností, který byl schválen usnesením vlády ze dne 13. května 2015 č. 347. Vybranými výrobky, kterých se navrhovaná právní úprava týká, jsou elektrická a elektronická zařízení (elektrozařízení), baterie a akumulátory, pneumatiky a vozidla. Účelem nové právní úpravy je komplexně upravit problematiku vybraných výrobků v celém jejich životním cyklu, tedy od jejich výroby a uvedení na trh až po jejich zpracování poté, kdy se staly odpadem (vybrané výrobky s ukončenou životností). Předmětem úpravy navrhovaného zákona je tedy **regulace obsahu nebezpečných látek ve vybraných výrobcích, prevence vzniku odpadů z vybraných výrobků, regulovaný zpětný odběr či sběr výrobků s ukončenou životností s cílem zajistit co největší podíl jejich opětovného použití a recyklace a zvláštní pravidla pro nakládání s výrobky s ukončenou životností včetně jejich využití a odstranění**. Navrhovaný zákon rovněž **sjednocuje a komplexně upravuje pravidla pro**

vznik a fungování kolektivních systémů, která jsou v současnosti zejména v oblasti elektrozařízení zcela nedostatečná.

Cílem předkládaného návrhu zákona je především zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí a lidského zdraví před negativními dopady odpadů z vybraných výrobků v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie. Zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností má ve vztahu k (novému) zákonu o odpadech postavení zvláštní právní normy, která se použije přednostně. **Zákon o odpadech jako obecná právní norma bude aplikován subsidiárně**, tj. nestanoví-li zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností jinak.

Návrh zákona bude mít dopady na státní rozpočet, na územní samosprávné celky a na podnikatelské subjekty. Podrobnosti jsou uvedeny v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace.

II. Připomínkové řízení a projednávání Legislativní radou vlády

Meziresortní připomínkové řízení proběhlo ve dnech 29. ledna až 26. února 2016. K návrhu zákona bylo uplatněno celkem 463 zásadních připomínek a 188 připomínek doporučující povahy. Zásadní připomínky uplatnily Úřad vlády ČR - Vedoucí Úřadu vlády, Úřad vlády ČR - Odbor kompatibility, Úřad vlády ČR - Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace a předseda Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo kultury, Ministerstvo financí, Jihomoravský kraj, Moravskoslezský kraj, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Magistrát hlavního města Prahy, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Hospodářská komora ČR, Unie zaměstnavatelských svazů ČR a Svaz měst a obcí ČR. Pouze doporučující připomínky uplatnily Český statistický úřad, Česká národní banka, Úřad vlády ČR - Ministr a předseda Legislativní rady vlády, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Ministerstvo pro místní rozvoj, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Liberecký kraj a Zlínský kraj.

Konferenční vypořádání připomínek k návrhu zákona se konalo ve dnech 9. a 10. května 2016. Následně se konala rozporová jednání. Dne 27. června byl upravený návrh zákona před předložením vládě k projednání zaslán připomínkovým místům k vyjádření. Následně byl návrh zákona dne 18. července 2016 předložen vládě k projednání.

Po projednání v pracovních komisích Legislativní rady vlády byl návrh zákona dne 8. září 2016 projednán na plénu LRV se závěrem, že projednávání návrhu bylo přerušeno a návrh byl předkladateli vrácen k dopracování. Návrh zákona byl následně upraven na základě připomínek. Mimo jiné došlo **k vydělení změn souvisejících dalších zákonů do samostatného změnového zákona**. Nyní jsou tedy předkládány návrhy tří zákonů. Na základě řešení rozporů byl **bez náhrady vypuštěn původně navrhovaný institut tzv. koordinačního centra** (§ 62 a násl.), které bylo předmětem několika rozporů s připomínkovými místy.

Návrh se předkládá vládě **s rozporem** s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem financí, Úřadem vlády ČR - Vedoucím úřadu vlády, Svazem průmyslu a dopravy ČR, Uníí zaměstnavatelských svazů ČR a Svazem měst a obcí ČR. Co se týče připomínek podstatné povahy uplatněných Hospodářskou komorou ČR, v případě jedné připomínky, která byla částečně akceptována, Hospodářská komora ČR nesouhlasí se způsobem vypořádání. U připomínek, které zůstávají předmětem rozporu, předkladatel trvá na navrženém znění, a proto nenavrhuje žádné varianty. Přehled rozporů je uveden níže.

Přehled rozporů podle připomínkových míst:

I. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)

1. Rozpor ohledně požadavku MPO na ponechání ustanovení o účelové vázanosti výnosů z emisního poplatku v rámci SFŽP (§ 129, nyní § 115)

Vyjádření MŽP: Na základě připomínky Ministerstva zemědělství a dalších připomínkových míst bylo vypuštěno zpoplatnění vozidel, která splňují emisní normu EURO 3. Výše poplatků u jednotlivých emisních tříd zůstává ve stejné výši, jako stanoví platný zákon o odpadech. V důsledku těchto změn navrhované právní úpravy je očekáván významně nižší příjem z vybraných poplatků na straně SFŽP. Finanční prostředky by tak nestačily na zamýšlené programy cílené na snižování emisí ze silniční dopravy. Proto je nezbytné ustanovení o účelové vázanosti výnosů z emisního poplatku vypustit.

II. Ministerstvo financí (MF)

2. Rozpor týkající se požadavku MF na úpravu důvodové zprávy ohledně nastavení systému zpětného odběru výrobků s ukončenou životností a zajištění jejich zpracování, včetně zřízení koordinačního centra

Vyjádření MŽP: Na základě připomínek MF k důvodové zprávě byly doplněny příslušné kapitoly závěrečné zpráva RIA. MF však podle svého vyjádření se způsobem vypořádání nesouhlasí, a to aniž by svůj nesouhlas zdůvodnilo.

3. Rozpor ohledně požadavku MF vypustit ze zákona taková omezení výrobců resp. kolektivních systémů, která jsou podle MF v rozporu se zásadou efektivního naplnění rozšířené odpovědnosti výrobce a nejsou dostatečných způsobem odůvodněna

Vyjádření MŽP: Některé požadavky na udělení oprávnění k provozování kolektivního systému byly zmírněny, k tomu blíže viz vyjádření MŽP k rozporu s ÚVČR-VÚV v bodě 13. Část zákona upravující nabízení odpadů ze zpětně odebraných výrobků byla komplexně přepracována. Současně byly odpovídajícím způsobem upraveny příslušné části závěrečné zprávy RIA. MF však podle svého vyjádření se způsobem vypořádání nesouhlasí, a to aniž by svůj nesouhlas zdůvodnilo.

III. Úřad vlády ČR - Vedoucí úřadu vlády (ÚVČR-VÚV)

4. Rozpor týkající se obecné připomínky ÚVČR-VÚV, v níž vyjadřuje celkový nesouhlas s navrženou úpravou kolektivních systémů

Vyjádření MŽP: Návrh je zcela v souladu s ústavním pořádkem, neboť nijak nezasahuje do majetkových poměrů právnických osob, které v současnosti provozují kolektivní systém. Stanoví pouze přísnější požadavky pro získání oprávnění k provozování kolektivního systému. Jde o legitimní požadavky stanovené zákonem. Co se týče tvrzeného zásahu do práva kolektivních systémů na podnikání, poukazuje předkladatel též na skutečnost, že „podnikání“ je činnost určité osoby realizovaná za účelem dosažení zisku. Všechny kolektivní systémy působící dnes v ČR proklamují, že jsou neziskové. Kolektivní systém tedy není organizací založenou za účelem dosahování zisku, ale za účelem plnění zákonných povinností, přičemž princip neziskovosti navrhovaná právní úprava na rozdíl od stávající právní úpravy jednoznačně stanoví. Ohledně podmínek pro získání oprávnění k provozování kolektivního systému předkladatel odkazuje na své vyjádření k rozporu s ÚVČR-VÚV v bodě 13. Co se týče povinné četnosti auditů, úpravou textu zákona a doplněním zmocnění pro stanovení rozsahu a

četnosti auditů prováděcím právním předpisem dochází k diverzifikaci povinné četnosti auditů v návaznosti na množství odpadů, se kterými bylo nakládáno.

5. Rozpor týkající se požadavku UVČR-VÚV na stanovení povinnosti obce uzavřít smlouvu o využití obecního systému nakládání s komunálním odpadem s každým výrobcem resp. kolektivním systémem, který o to požádá (§ 14)

Vyjádření MŽP: Stanovení takové povinnosti by představovalo nepřiměřené zásah do samosprávy obcí. Je nezbytné, aby uzavření smlouvy mezi kolektivním systémem a obcí o využití obecního systému nakládání s komunálním odpadem bylo pouze možností. Pro splnění zákonem stanovených povinností ohledně hustoty sběrné sítě jsou dostačující možnost výrobce sdílet místo zpětného odběru s jedním nebo výrobcí téhož druhu vybraného výrobku (§ 13 odst. 3), a dále povinnost výrobce zřídit v obci místo zpětného odběru, pokud o to obec požádá, co se týče elektrozařízení pocházejících z domácností, přenosných baterií a akumulátorů a pneumatik.

6. Rozpor ohledně stanovených podmínek pro udělení oprávnění k provozování kolektivního systému (§ 36 odst. 2)

Vyjádření MŽP: Podmínky pro vstup kolektivních systémů na trh byly zmírněny, a to rovněž v návaznosti na připomínky dalších připomínkových míst. Minimální počet společníků kolektivního systému byl snížen ze čtyř na tři a množství výrobků uváděných na trh společníky žadatele o udělení oprávnění k provozování kolektivního systému po dobu předchozích tří let bylo vztaheno na celou Evropskou unii, nikoliv pouze ČR. Dále bylo doplněno ustanovení, které stanovuje odlišně limity pro výrobce zapojené do kolektivního systému plnicího výhradně povinnosti pro solární panely, a to v množství 10 tun po dobu 5 let, což jsou podle předkladatele přiměřené limitní hodnoty. Na ostatních podmínkách pro udělení oprávnění k provozování kolektivního systému předkladatel trvá, neboť jsou nezbytné pro řádné fungování kolektivních systémů nezbytné a současně jsou přiměřené tomuto cíli.

7. Rozpor ohledně stanovení minimálního rozsahu sběrné sítě pro solární panely (§ 81 odst. 3, nyní § 67 odst. 3)

Vyjádření MŽP: Současná právní úprava již obsahuje ustanovení, na základě kterého mají výrobci, resp. kolektivní systémy povinnost zajistit síť míst zpětného odběru nebo odděleného sběru v dostatečné četnosti a dostupnosti. Předkladatel považuje za nezbytné, aby síť sběrných míst existovala i pro tato specifická elektrozařízení. Lze předpokládat, že odpady ze solárních instalací budou v řadě případů vznikat dříve, než na konci životnosti solárních panelů, a to např. z důvodu jejich poruchovosti či z důsledků působení povětrnostních vlivů. Oproti znění zákona rozeslanému do MPŘ byly požadavky na rozsah sběrné sítě zmírněny a upřesněny.

IV. Svaz průmyslu a dopravy ČR (SPČR)

8. Rozpor ohledně postupu v případě, že společník provozovatele kolektivního systému přestane splňovat podmínku podle § 36 odst. 2 písm. b), tj. přestane být výrobcem (§ 40 odst. 3)

Vyjádření MŽP: Situaci, kdy společník přestane splňovat podmínku, že musí být výrobcem, navrhaný zákon řeší. Kolektivnímu systému je uloženo zjednat nápravu, a pokud tak neučiní, bude mu zrušeno oprávnění k provozování kolektivního systému [§ 59 odst. 2 písm. b)]. Jelikož zákon by měl do autonomie akciové společnosti zasahovat co nejméně, nepovažujeme za nezbytné omezovat zákonem převoditelnost akcií, neboť toto opatření může mít kolektivní

system ve vlastním zájmu začleněno do svých stanov. Vyloučení akcií z majetkové podstaty a z výkonu rozhodnutí či exekuce je zcela neakceptovatelné, neboť zde nejde o prostředky určené k zajištění zpětného odběru a ekologické likvidace výrobků s ukončenou životností, ale o majetková aktiva výrobců.

9. Rozpor ohledně omezení provozovatele kolektivního systému v nakládání se zpětně odebranými výrobky s ukončenou životností (původně § 42 odst. 3, nyní § 51 odst. 1)

Vyjádření MŽP: Omezení kolektivních systémů v nakládání se zpětně odebranými výrobky s ukončenou životností je opodstatněné z hlediska ochrany hospodářské soutěže. Ustanovení týkající se vztahu provozovatele kolektivního systému resp. osob s ním spojených ke zpracování odpadů z výrobků s ukončenou životností byla na základě vypořádání jiných připomínek komplexně přepracována. Návrh nyní obsahuje naprosté oddělení zpracovatelů odpadů z výrobků od provozovatelů kolektivních systémů a jejich společníků či osob s nimi spojených.

10. Rozpor ohledně zajištění zpracování zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností - možnost jejich nabízení zpracovatelům na organizovaném veřejném trhu (§ 51 odst. 2)

SPČR požaduje vpuštění odkazu na „organizovaný veřejný trh“ bez náhrady. Namítá, že se jedná o skrytý odkaz na komoditní burzu, která byla na základě připomínek více připomínkových míst z návrhu vypuštěna.

Vyjádření MŽP: Pojem „organizovaný veřejný trh“ je širší než „komoditní burza“. Současně návrh zákona neobsahuje žádné podrobné speciální podmínky nabízení výrobků s ukončenou životností zpracovatelům na organizovaném veřejném trhu, pouze v tomto ohledu stanoví povinnost dodržovat zásady rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace. Rovněž je třeba zdůraznit, že nabízení výrobků s ukončenou životností na organizovaném veřejném trhu představuje pouze jednu z možností, druhou možností je nabízení výrobků s ukončenou životností zpracovatelům formou výzvy neurčitému počtu zpracovatelů s cílem vyhledání nejvhodnější nabídky podle občanského zákoníku.

11. Rozpor ohledně zákazu majetkového prospěchu na úkor ostatních účastníků kolektivního systému pro společníky provozovatele kolektivního systému a osoby, které mají k těmto společníkům zvláštní vztah (§ 43 odst. 2)

Vyjádření MŽP: Na základě uznání námítky SPČR, že majetkový prospěch na úkor ostatních účastníků kolektivního systému by byl velmi těžko prokazatelný, bylo dané ustanovení přeformulováno tak, že se společníkem provozovatele kolektivního systému, s právnickou osobou jím ovládanou nebo s osobou ovládajícího některého ze společníků kolektivního systému nesmí kolektivní systém uzavřít jinou smlouvu než smlouvu o kolektivním plnění nebo smlouvu na základě ustanovení § 50, které upravuje osvětovou a propagační činnost.

12. Rozpor ohledně doplnění povinnosti uvést v dohodě mezi provozovateli kolektivních systémů výše úplaty za převod určitého převáděného množství zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností [§ 52 odst. 2 písm. d)

Vyjádření MŽP: Daná povinnost byla doplněna na základě připomínky HKČR, neboť předkladatel akceptoval argument HKČR, že doplnění tohoto ustanovení je třeba z důvodu zajištění dostatečné transparentnosti.

13. Rozpor ohledně stanovení minimálního rozsahu sběrné sítě pro solární panely (původně § 84 odst. 3, nyní § 67 odst. 3)

Vyjádření MŽP: Viz vyjádření MŽP k rozporu s ÚVČR-VÚV v bodě 7.

14. Rozpor ohledně stanovení minimálního rozsahu resp. hustoty sběrné sítě pro automobilové baterie a akumulátory (původně § 103 odst. 2, nyní § 86 odst. 2)

Vyjádření MŽP: Požadavek na minimální hustotu sběrné sítě pro automobilové baterie nelze vypustit, předkladatel jej považuje za zcela legitimní. V současnosti mají automobilové baterie pozitivní tržní hodnotu, ale tento stav se může změnit, a to zejména s ohledem na možný zákaz používání olověných automobilových baterií směrnicí 2006/66/ES. Rovněž je třeba uvést, že do návrhu zákona byla doplněna pro olověné automobilové baterie a akumulátory doplněna možnost plnění povinností výrobců v solidárním systému (viz zejména § 30 písm. c)).

15. Rozpor ohledně stanovení výjimky pro osoby, při jejichž činnosti vznikají odpady, které mohou mít charakter částí vozidel s ukončenou životností (původně § 119, nyní § 102)

Vyjádření MŽP: V souladu s požadavkem SPČR bylo do ustanovení § 116 odst. 1 doplněno, že Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, která provádí činnosti, jejichž výsledkem je vznik částí vozidel s ukončenou životností, může takto vzniklé části vozidel s ukončenou životností také předat přímo nebo prostřednictvím dopravce odpadu do zařízení určených pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu.

16. Rozpor týkající se emisního poplatku (původně § 127, nyní § 111 až 117)

Vyjádření MŽP: SPČR v návaznosti na změny úpravy emisního poplatku na základě připomínek jiných připomínkových míst požaduje zpoplatnění vozidel, která splňují minimálně mezní hodnoty emisí EURO 3, a u vozidel, která zpoplatnění podléhají, požaduje navýšení poplatku. Rovněž požaduje, aby byly veškeré výnosy z poplatku účelově vázány. Požadavky SPČR ohledně rozsahu zpoplatnění a výše poplatku nejsou pro předkladatele akceptovatelné, vznikl by tím rozpor s řadou jiných připomínkových míst. Co se týče účelové vázanosti výnosů z emisního poplatku, předkladatel odkazuje na své vyjádření k rozporu s MPO v bodě 8.

17. Rozpor týkající se zvláštních liberačních důvodů pro zproštění odpovědnosti za přestupek (původně § 130 odst. 1 a 2, nyní § 120 odst. 6 a 7)

Vyjádření MŽP: Předmětnými ustanoveními je pouze jiným a vhodnějším způsobem řešeno to, na čem již bylo dosaženo shody ve věcném záměru zákona, a sice přenesení odpovědnosti za plnění povinností výrobce na kolektivní systém. Je třeba vzít v úvahu, že výrobci, kteří nejsou společníky provozovatele kolektivního systému, zpravidla nemají dostatečné prostředky, jak provozovatele kolektivního systému kontrolovat. Uložení sankce výrobci by v takovém případě bylo nespravedlivé a zároveň neúčelné.

V. Unie zaměstnavatelských svazů ČR (UZSČR)

- 18. Rozpor ohledně obecné připomínky UZSČR, v níž namítá, že kolektivní systémy mají výsadní postavení, a požaduje zákaz jejich přímého působení na trhu služeb nakládání s odpady tak, aby nemohly být v konkurenčním vztahu s podnikateli, kteří takové služby poskytují.**

Vyjádření MŽP: Zákaz nakládání se zpětně odebranými výrobky s ukončenou životností s výjimkou jejich soustředování, třídění a přepravy před jejich předáním zpracovateli byl rozšířen i na osoby spojené s provozovatelem kolektivního systému (§ 51 odst. 1). Co se týče možnosti svozu a třídění odpadů z výrobků, předkladatel nepovažuje za žádoucí tento způsob nakládání s odpady kolektivním systémům zakazovat. Je to z toho důvodu, že pak by kolektivní systémy musely vždy spolupracovat se svozovými (externími) společnostmi, a to i v případech, kdy lze svoz nebo třídění odpadů z výrobků zajišťovat svépomocí, neboť jsou s nimi spojené relativně nízké náklady.

- 19. Rozpor týkající se požadavku UZSČR na doplnění definice kolektivního systému tak, aby kolektivní systém mohly vlastnit a provozovat spolky [§ 3 odst. 1 písm. u)]**

Vyjádření MŽP: Podle předkladatele není akceptovatelné, aby kolektivní systém mohly vlastnit (a řídit) spolky. Taková forma provozovatele a či společníka provozovatele kolektivního systému je netransparentní a umožňuje provozování kolektivního systému ze spekulativních důvodů. V případě spolku je zejména problematický vztah statutárního orgánu spolku (případně nejvyššího orgánu spolku - členské schůze) ve vazbě na řízení kolektivního systému.

- 20. Rozpor ohledně požadavku UZSČR na doplnění, že výrobek s ukončenou životností smí být předán rovněž zpracovateli odpadu vzniklého z výrobku s ukončenou životností (§ 5 odst. 1)**

Vyjádření MŽP: Předkladatel trvá na požadavku na tzv. uzavřenou sběrnou síť, tj. výrobek s ukončenou životností nelze odevzdat mimo systém vytvořený výrobcem. Důvodem je zejména skutečnost, že navržená úprava nově stanovuje cíle sběru pro odpadní elektrozařízení na výrobce. Pokud by byl umožněn sběr odpadních elektrozařízení také mimo režim výrobců, vznikalo by zde riziko, že určití zpracovatelé by mohli vytvářet sběrné sítě, a následně by mohlo docházet ke spekulacím ze strany těchto zpracovatelů, kdy provozovatel kolektivního systému by byl pod rizikem sankce nucen „nakupovat od zpracovatelů data“, resp. zaplatit jim za možnost zahrnout do své evidence jimi sebraná množství elektroodpadů. Zpracovatel by však mohl určovat cenu za tento kontrakt, neboť jemu by nehrozila sankce za nesplnění zákonného cíle sběru. Dále je zde zejména riziko nelegálních demontáží. Rovněž je třeba uvést, že model tzv. uzavřené sběrné sítě je již od roku 2009 zaveden pro přenosné baterie a akumulátory, a to bez jakékoli negativní odezvy.

- 21. Rozpor ohledně požadavku UZSČR, aby se na zjednodušený odpadový režim vztahovalo povinnost vést evidenci podle zákona o odpadech (§ 9)**

Vyjádření MŽP: Zásadní koncepční změnou oproti dosavadnímu zákonu o odpadech je právě to, že zpětně odebrané výrobky s ukončenou životností budou odpadem, pouze se zjednodušeným režimem. Pro provozovatele míst zpětného odběru by představovalo enormní administrativní a tedy i finanční zátěž, kdyby museli vést standardní odpadovou evidenci. Vedlo by to k redukci počtu sběrných míst, a to zejména pro přenosné baterie a akumulátory nebo drobná elektrozařízení. Místa zpětného odběru pro tyto výrobky, resp. odpady jsou dnes umístěny právě v provozovnách potravin, v drogistických řetězcích nebo v hobby marketech, přičemž jejich provozovatelé nedisponují znalostmi vedení odpadové evidence.

22. Rozpor ohledně nesouhlasu UZSČR s modelem tzv. uzavřené sběrné sítě (§ 12)

Vyjádření MŽP: Viz vyjádření k rozporu s UZSČR č. 20.

23. Rozpor ohledně sdílení míst zpětného odběru více výrobcí (§ 13 odst. 3)

Vyjádření MŽP: Předkladatel nepovažuje za potřebné omezovat sdílení míst zpětného odběru výrobcí, navrhovaný zákon omezuje pouze samostatné plnění povinností výrobců prostřednictvím společného zástupce v § 34. Ohledně tohoto paragrafu odkazuje předkladatel na své vyjádření k rozporu se SPČR č. 21. Do § 13 odst. 3 bylo doplněno, že místo zpětného odběru může výrobce sdílet s jedním nebo více výrobce pouze na základě písemné smlouvy. Do § 14 odst. 2 bylo doplněno, že jedná-li se o místo zpětného odběru zřízené ve spolupráci s obcí, je sdílení místa zpětného odběru podmíněno souhlasem obce.

24. Rozpor týkající se požadavku UZSČR na stanovení povinnosti obce uzavřít smlouvu o využití obecního systému nakládání s komunálním odpadem s každým výrobcem resp. kolektivním systémem, který o to požádá (§ 14 odst. 1)

Vyjádření MŽP: Viz vyjádření k rozporu s ÚVČR-VÚV č. 5.

25. Rozpor ohledně povinnosti provozovatele místa zpětného odběru předat zpětně odebraný výrobek s ukončenou životností pouze zpracovateli určenému výrobcem [§ 15 odst. 2 písm. a)]

Vyjádření MŽP: Viz vyjádření k rozporu s UZSČR č. 20.

26. Rozpor týkající se nesouhlasu UZSČR se zrušení možností plnění povinností výrobce v solidárním systému (§ 30)

Vyjádření MŽP: Ve schváleném věcném záměru zákona nebyl solidární systém předpokládán. Na základě této připomínky i připomínek jiných připomínkových míst byla stanovena možnost plnění v solidárním systému pro olověné automobilové a průmyslové baterie a akumulátory. Byla zavedena výjimka pro automobilové olověné baterie a akumulátory a průmyslové olověné baterie a akumulátory, ke kterým bude možno plnit povinnosti prostřednictvím solidárního systému, odchylně od ostatních výrobových skupin. V souvislosti se zavedením této výjimky byla upravena ustanovení § 30, § 33, § 100 a § 101. Danou výjimku je možné zavést z toho důvodu, že uvedené baterie mají pozitivní tržní hodnotu jako odpady, evropské předpisy pro ně nestanovují cíle sběru a zároveň zde neexistuje pluralita zpracovatelů. Úplné vpuštění § 34 nicméně nelze akceptovat. Zákon musí obsahovat pojistky proti možnému zneužití formy samostatného plnění k obcházení podmínek k provozování kolektivního systému. Zvolené řešení považuje předkladatel za přiměřené. Spolupráce a koordinace při samostatném plnění povinností výrobců není vyloučena a zároveň nebude moci být tímto způsobem fakticky provozován kolektivní systém. Rovněž je třeba uvést, že navržená úprava byla již nastíněna ve věcném záměru zákona.

27. Rozpor ohledně požadavku UZSČR, aby byla povinnost poskytnutí finanční záruky omezena pouze na elektrozařízení (§ 31)

Vyjádření MŽP: Finanční záruka nepředstavuje diskriminaci vůči kolektivním systémům, jak uvádí UZSČR. V § 36 odst. 2 písm. m) a též v odstavci 4 je uvedeno, že provozovatel kolektivního systému musí disponovat dostatečnými finančními prostředky (fakticky obdobně jako pro individuální plnění).

28. Rozpor týkající se stanovení nedovolených způsobů samostatného plnění (§ 34 odst. 2)

Vyjádření MŽP: Byla zavedena výjimka pro automobilové olověné baterie a akumulátory a průmyslové olověné baterie a akumulátory, ke kterým bude možno plnit povinnosti prostřednictvím solidárního systému, odchylně od ostatních výrobních skupin. V souvislosti se zavedením této výjimky byla upravena ustanovení § 30, § 33, § 100 a § 101. Danou výjimku je možné zavést z toho důvodu, že uvedené baterie mají pozitivní tržní hodnotu jako odpady, evropské předpisy pro ně nestanovují cíle sběru a zároveň zde neexistuje pluralita zpracovatelů. Úplné vypuštění § 34 nicméně nelze akceptovat. Zákon musí obsahovat pojistky proti možnému zneužití formy samostatného plnění k obcházení podmínek k provozování kolektivního systému. Zvolené řešení považuje předkladatel za přiměřené. Spolupráce a koordinace při samostatném plnění povinností výrobců není vyloučena a zároveň nebude moci být tímto způsobem fakticky provozován kolektivní systém. Rovněž je třeba uvést, že navržená úprava byla již nastíněna ve věcném záměru zákona.

29. Rozpor ohledně požadavku UZSČR, aby společníky žadatele mohla být též sdružení výrobců [§ 36 odst. 2 písm. b)]

Vyjádření MŽP: Viz vyjádření k rozporu s UZSČR č. 19.

30. Rozpor týkající se požadavku UZSČR na vypuštění limitů pro množství vybraných výrobků uvedených na trh [§ 36 odst. 2 písm. k)]

Vyjádření MŽP: Úplné vypuštění limitů není pro předkladatele akceptovatelné. Požadavky byly zmírněny tak, že dané limity se vztahují na celou Evropskou unii a byly stanoveny zvláštní limity pro solární panely. Viz též vyjádření MŽP k rozporu s ÚVČR-VÚV č. 6.

31. Rozpor ohledně požadavku UZSČR na vypuštění povinnosti doložit k žádosti o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému dokumenty prokazující předběžné zřízení, případně zřízení sítě veřejných míst zpětného odběru v rozsahu požadovaném tímto zákonem [§ 37 odst. 3 písm. i)]

Vyjádření MŽP: Akceptování této připomínky by vedlo k rozporu s jinými částmi zákona, které pro jednotlivé výrobní skupiny stanovují požadavky na minimální hustotu míst zpětného odběru (např. § 67 odst. 2 a 3, § 85 odst. 2).

32. Rozpor ohledně požadavku UZSČR na stanovení finanční limitů pro osvětovou a propagační činnosti a též poradenskou, výzkumnou a publikační činnost provozovatele kolektivního systému [§ 41 odst. 1 písm. b) a c)]

Vyjádření MŽP: Připomínku nelze akceptovat, neboť MŽP nemůže zasahovat do financování činnosti kolektivního systému, nicméně tuto činnost bude kontrolovat v rámci pravidelné kontrolní činnosti. Je-li provozovatel kolektivního systému pod hrozbou sankce ze strany státu nucen zajistit, aby spotřebitelé participovali na jeho sběrné síti, nemůže stát limitovat množství prostředků, které vynaloží na osvětlu. V ustanovení § 50 odst. 3 je obsažena regulace při pouhé propagaci kolektivního systému.

33. Rozpor ohledně požadavku UZSČR, aby kolektivní systém nemohl sám zajišťovat třídění zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností (původně § 42 odst. 3, nyní § 51 odst. 1)

Vyjádření MŽP: Zpracování odpadů je pro kolektivní systémy zakázáno. Zakazovat kolektivním systémům třídit odpady z výrobků, které seberou, považuje předkladatel za příliš restriktivní a neúčelné. Třídit sebrané odpady kolektivní systémy musí zejména pro potřeby evidence, a to z důvodu, aby zjistily u elektrozařízení výskyt jednotlivých skupin, případně podíl historických

elektrozařízení. U baterií dochází též k třídění podle chemismů pro evidenční účely a následně k předání odpadů zpracovatelům dle technologie zpracování.

34. Rozpor ohledně požadavku UZSČR na vyhlášení veřejné soutěže o nevhodnější nabídku podle zákona o veřejných zakázkách (původně § 51 odst. 1 písm. b), nyní § 51 odst. 2)

Vyjádření MŽP: Aplikovat zákon o veřejných zakázkách není vhodné ani žádoucí. Provozovatelé kolektivních systémů nejsou veřejnými, dotovanými ani sektorovými zadavateli ve smyslu tohoto zákona. Peněžní prostředky vybrané kolektivními systémy na příspěvcích výrobců nemají povahu veřejných prostředků. Ze zákona o veřejných zakázkách lze maximálně převzít některé nástroje, které zvyšují transparentnost, zaručují rovné zacházení a brání diskriminaci. Ustanovení § 51 bylo upraveno ve smyslu, že provozovatel kolektivního systému musí za účelem zajištění zpracování a využití odpadních výrobků s ukončenou životností tyto výrobky nabízet zpracovatelům při dodržení zásad rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace, lhotejnost zda na organizovaném veřejném trhu anebo výzvou neurčitěmu počtu zpracovatelů s cílem vyhledání nevhodnější nabídky.

35. Rozpor ohledně požadavku UZSČR na specifikaci elektrozařízení, které je možné zpracovávat v chráněných dílnách (§ 51 odst. 3 a 4), a na upřesnění u vymezení zpracovatelů, kterým udělí komoditní burza vstupenku na burzovní shromáždění

Vyjádření MŽP: Prováděcí právní předpis stanoví seznam výrobků s ukončenou životností, na které se nevztahuje povinnost nabízet je chráněným dílnám. Ustanovení § 52 a 53 byla vypuštěna, ohledně úpravy ustanovení § 51 odkazuje předkladatel na vyjádření k rozporu s UZSČR č. 34.

36. Rozpor týkající se stanovených podmínek vzájemné spolupráce mezi kolektivními systémy (původně § 54, nyní § 52)

Vyjádření MŽP: Podle předkladatele ani v tomto ohledu nedochází k preferenci kolektivního plnění ve vztahu k plnění individuálnímu, jak se domnívá UZSČR. Připomínka je v rozporu s legislativními pravidly vlády, chybí konkrétní požadavek na úpravu textu. MŽP považuje za vhodné, aby za účelem optimalizace nákladů docházelo ke vzájemné spolupráci mezi jednotlivými kolektivními systémy. Dohoda o spolupráci může být uzavřena pouze se souhlasem MŽP. Rovněž je v dané souvislosti třeba uvést, že pojmovým znakem individuálního plnění není přítomnost spolupráce s jinými výrobci, ale zajištění povinnosti samostatně.

37. Rozpor týkající se požadavku UZSČR, aby auditor ověřoval účelnost a hospodárnost vynakládání prostředků a aby byla vypuštěna ustanovení týkající se četnosti provádění auditů (původně § 58, nyní § 56)

Vyjádření MŽP: Předmětem ověření údajů nemůže být ověření účelnosti a hospodárnosti vynakládaných prostředků. Jedná se o příliš široké a do značné míry i subjektivní pojmy. Toto nicméně může být předmětem kontroly ze strany státu, a to i v návaznosti na skutečnost, že v ročních zprávách mají kolektivní systémy zasílat strukturovaně náklady na jednotlivé oblasti své činnosti dle § 41.

38. Rozpor ohledně požadavku UZSČR, aby podmínkou pro zrušení oprávnění k provozování kolektivního systému bylo vždy až opakované závažné porušení povinností a aby, co se týče případů závažného porušení povinností, bylo porušení podle písmene a) vázáno na zakázané, nikoli nedovolené činnosti, a porušení podle písmen e) a f) byla vypuštěna [původně § 61, nyní § 59 odst. 2 písm. c) a odst. 2 písm. a), e) a f)]

Vyjádření MŽP: Podmínění opakovaných závažným porušením není opodstatněné, neboť kolektivnímu systému musí být vždy nejprve dána lhůta ke zjednání nápravy. Lhůta ke zjednání nápravy bude vždy udělována ve správním řízení a kolektivní systém bude mít možnost se vždy odvolat (např. proti délce lhůty ke zjednání nápravy). Co se týče odstavce 4 písm. a), musí se vztahovat nejen na výslovně zakázané činnosti, ale na jakékoliv činnosti kromě zákonem dovolených. Požadavek na vypuštění písmen e) a f) nelze akceptovat, s tou výjimkou, že písmeno e) se nebude vztahovat na kolektivní systémy, které plní povinnosti výhradně pro oblast solárních panelů.

39. Rozpor ohledně požadavků UZSČR na změny úpravy kolektivního systému pro solární panely (původně § 63, nyní § 61)

Vyjádření MŽP: Ustanovení § 61 odst. 1 bylo upraveno na základě připomínek jiných připomínkových míst. U solárních panelů uvedených na trh po 1. lednu 2013 je povinnou osobou výrobce, nikoliv provozovatel fotovoltaické elektrárny. Pro tyto „nové“ panely tedy platí režim elektrozařízení a jejich výrobci plní své povinnosti v kolektivních systémech výrobců elektrozařízení (nikoliv provozovatelů solárních elektráren). Předkladatel nepovažuje za nezbytné, aby provozovatelé solárních elektráren plnili své povinnosti pouze v rámci kolektivních systémů založených výrobcí. Provozovatelé solárních elektráren si mohou založit svůj kolektivní systém bez účasti výrobců, pak je ovšem nezbytné, aby zde povinnosti plnili pouze tito provozovatelé, a to z důvodu jiného režimu plnění povinností.

40. Rozpor ohledně stanovení minimálního rozsahu (hustoty) sběrné sítě pro elektrozařízení a pro solární panely (původně § 84, nyní § 67 odst. 2 a 3)

Vyjádření MŽP: Požadavky na hustotu sběrné sítě nelze vypustit. Je nutné stanovit minimální požadavky pro rozsah sběrných sítí, a to tak, aby byla dostupná co největšímu počtu obyvatel. Co se týče požadavků na hustotu sběrné sítě pro solární panely, viz též vyjádření MŽP k rozporu s ÚVČR-VÚV č. 7.

41. Rozpor ohledně stanovení minimálního rozsahu (hustoty) sběrné sítě pro automobilové baterie a akumulátory [původně § 103 odst. 2, nyní § 86 odst. 2]

Vyjádření MŽP: Viz vyjádření k rozporu se SPČR č. 14.

VI. Svaz měst a obcí ČR

42. Rozpor ohledně nesouhlasu SMOČR se změnou navržené úpravy zajištění zpracování výrobků s ukončenou životností, zejména co se týče úplného oddělení kolektivních systémů od zpracování (§ 51)

Vyjádření MŽP: Omezení kolektivních systémů v nakládání se zpětně odebranými výrobky s ukončenou životností je opodstatněné z hlediska ochrany hospodářské soutěže. Vypuštění ustanovení § 52 a 53 a změna § 51 představují kompromisní řešení, které je výsledkem jednání k vypořádání připomínek více připomínkových míst k této oblasti.

Nesouhlasné stanovisko Hospodářské komory ČR

Hospodářská komora ČR ve shodě se SPČR požaduje vypuštění odkazu na „organizovaný veřejný trh“ bez náhrady (§ 51 odst. 2).

Vyádření MŽP: Pojem „organizovaný veřejný trh“ je širší než „komoditní burza“. Současně návrh zákona neobsahuje žádné podrobné speciální podmínky nabízení výrobků s ukončenou životností zpracovatelům na organizovaném veřejném trhu, pouze v tomto ohledu stanoví povinnost dodržovat zásady rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace. Rovněž je třeba zdůraznit, že nabízení výrobků s ukončenou životností na organizovaném veřejném trhu představuje pouze jednu z možností, druhou možností je nabízení výrobků s ukončenou životností zpracovatelům formou výzvy neurčitému počtu zpracovatelů s cílem vyhledání nejvhodnější nabídky podle občanského zákoníku.